A 2018. évi költségvetési rendelet szöveges indokolása

I. ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELÉS

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 23-24. §-ában előírt kötelezettségünknek eleget téve elkészítettük az idei költségvetési rendelet tervezetét. A 2018. évi központi költségvetésről szóló 2017. évi C. törvény alapján megterveztük az önkormányzat feladataihoz igénybe vehető központi forrásokat, a költségvetés készítése során alkalmaztuk a központi jogszabályokban és a helyi rendeletekben meghatározott előírásokat.

A tavalyi novemberi testületi ülésen a képviselő-testület megfogalmazta az idei évi költségvetési elképzeléseit. Ezek alapján állítottuk össze a rendelet-tervezetünket. A bevételek és a kiadások a tényszámok szerint ugyan változtak, azonban az alapvető célkitűzések nem. Az idei évben is törekszünk a működtetés biztonságára. A kötelezően ellátandó feladatokat megfelelő színvonalon biztosítjuk. Tartalékot képezünk az előre nem látható kiadásokhoz és a már benyújtott pályázatok önrészéhez.

Folytatjuk az óvoda és a konyha bővítését, melyhez a szükséges fejlesztési forrást már a tavalyi évben megkaptuk. Az új épületrészeket szeptembertől már birtokba tudják venni a gyermekek. Az óvodai maximálisan felvehető gyermeklétszámot módosítanunk kell az alapítóokiratban ahhoz, hogy a plusz állami támogatást megkaphassuk. Májusban lesz módunk arra, hogy a plusz létszámokra megigényeljük a támogatást, addigra körvonalazódik pontosabban az ellátást igénylők száma (a beiratkozást követően).

*Az idei költségvetés főösszegét **743.587.884 Ft**-ban javasoljuk megállapítani, amely összeg közel 36 millió Ft-tal magasabb a novemberi elképzelésektől. Időközben értesültünk arról, hogy szociális intézmény és a polgármesteri hivatal energetikai korszerűsítésére benyújtott pályázatunk nyertes lett, ennek 45 millió Ft-os támogatását beépítettük. Ugyancsak kedvezően bírálták el az Echo Innovációs Műhely által benyújtott pályázatunkat (14 millió Ft) és az I. világháborús emlékmű felújítására vonatkozó igényünket (2 millió Ft). A januári testületi ülésen döntés született a takarékszövetkezeti üzlethelyiség megvásárlására, melynek energetikai korszerűsítését a hivatal épületével célszerű megvalósítani.*
Összességében 62 millió Ft-tal több felhalmozási kiadás várható az elképzelésekhez képest.

A működési kiadások viszont mérséklődnek, melynek legfőbb oka a közfoglalkoztatás kormányzati szinten tervezett csökkentése. Tavaly átlagosan 31 főt alkalmaztunk ezen a területen, az idei évben várhatóan csak a felére lesz módunk.

*A bevételeink jelentős részét kitevő **állami támogatás** a tavalyi eredeti tervnek megfelelő nagyságrendű (267.204 ezer Ft), mert a szociális ágazati és a kulturális pótlék nem tervezhető ezen a jogcímen.*
*Az **államháztartáson belüli működési támogatások** mérséklődnek a közfoglalkoztatás miatt. Az egészségügy finanszírozásából kikerül a fogászati ellátás, mert közvetlenül a vállalkozó kapja a támogatást.*

*A **közhatalmi bevételeknél** 11.611 ezer Ft növekedésre számítunk a tavalyi évi teljesítésnek megfelelően, szinte minden adónem kedvezőbben alakult a vártnál, de legfőképpen az iparűzési adó befizetés emelkedett.*

*A **működési bevételek** önkormányzati szinten némi növekedést mutatnak. **Felhalmozási** célra államháztartáson belülről 45.325 ezer Ft-ot veszünk át (energetika), míg ÁHT-n kívülről 2 millió Ft-ot az emlékmű felújítására.*

*A **2017 évi maradványunk** (191.678.609 Ft) a pályázati előlegek maradványának köszönhetően (145.598.405 Ft) lett ilyen jelentős összegű.*

II. BEVÉTELEK

*Önkormányzati szinten **743.587.884 Ft bevételt** irányozunk elő, melynek nagy része (707.300 ezer Ft) az önkormányzathoz folyik be. A szociális intézményen kívül a többi intézmény minimális saját bevétellel rendelkezik, az ezen felüli kiadási részt az önkormányzat biztosítja intézményfinanszírozásként.*

Polgármesteri Hivatal:
*A hivatalnak csak a családi ünnepségek rendezéséből (210 ezer Ft), közvetített szolgáltatásokból és egyéb visszatérítésekből (gázdíj) származik működési bevétele, ehhez társul az 1.371 ezer Ft-os maradványa. A fennmaradó 75.529.027 Ft-os kiadási összeget az önkormányzat intézményfinanszírozásként biztosítja, melyhez az állam 60.730.800 Ft-tal járul hozzá. A hivatal javasolt költségvetési **főösszege 80.175.555 Ft**.*

Tündérkert Óvoda:
*Az óvoda saját bevétele az étkeztetés átszervezése miatt minimálisra csökkent. Némi közüzemi díj visszatérítésen és a 2.182.752 Ft-os maradványon kívül más forrással nem rendelkezik. A kiadások fedezetére 98.160.787 Ft-ot folyósít az önkormányzat intézményfinanszírozásként (ebből 80.931 ezer Ft az óvoda állami támogatása). Az óvoda javasolt költségvetési **főösszege 100.350.772 Ft**.*

Szociális intézmény:
Az intézmény várhatóan 29.451 ezer Ft saját bevételt realizál az idei évben. Ennek egy része a konyha szolgáltatási díjbevétele és a hozzákapcsolódó ÁFA. A szociális ellátásban

részesülő gondozottak és a gyermekintézményekben étkezők 17.825 ezer Ft ellátási díjat fizetnek (+ÁFA). Az intézmény maradványa 4.569 ezer Ft.
Az önkormányzat által utalandó finanszírozás 76.391.300 Ft, amelyből 66.774.634 Ft az állami támogatás. A 2017. évi becsült létszámok alapján 87 fő szociális étkeztetettre, 29 fő házi gondozottra és 20 fő nappali ellátottra igényeltünk hozzájárulást. A házigondozás és a nappali ellátás iránti igény növekedett a tavalyi év végére, viszont a szociális étkeztetésnél csökkenés tapasztalható.
*A szociális intézmény javasolt költségvetési **főösszege 105.842.641 ezer Ft**.*

Önkormányzat:

*Az önkormányzat saját költségvetési **főösszege 707.300.030 Ft.** Ennek 37,78 %-a, 267.204.347 Ft az állami támogatás, melyet a rendelet-tervezet 3. melléklete részletez. A tavalyi teljesítés 278.773 ezer Ft volt, azonban mérséklődik a lakosságszám (45 fővel), az óvodai, iskolai és a szünidei étkeztettek száma, nem tervezhető a kulturális és szociális ágazati pótlék, illetve a tavalyi béremelések hatását elvileg beépítették a feladatmutatókra jutó támogatásba.*
***A közhasznú foglalkoztatásra** 15.205 ezer Ft-ot veszünk át ÁHT-n belülről, a januári előzetes tájékoztatásnak megfelelően. Ez várhatóan 15,5 fő alkalmazására lesz elegendő.*

*Az **egészségügy finanszírozásánál** 41.002 ezer Ft-ra számítunk, a bevezetőben említettek szerint.*
Az Echo Innovációs Műhely keretében 14.059 ezer Ft pénzösszeget nyertünk el. A szociális és a kulturális ágazat bérpótléka állami támogatásként nem tervezhető, de átvett pénzeszközként - a saját bevételek között – igen (8.396 ezer Ft).
Az idei évben is kalkuláltunk a mezőgazdasági területekre megigényelhető területalapú támogatással (947 ezer Ft), valamint a rendőrségi épület karbantartásához az érintett önkormányzatok hozzájárulásával.

***Felhalmozási célú támogatási bevételként** a szociális intézmény és a hivatal energetikai korszerűsítésére elnyert 45.324.700 Ft-os pályázati forrást tervezzük.*

***A közhatalmi bevételek** kedvezőbben alakultak a tavalyi évben, közel 12 millió Ft-tal több iparűzési adó, bírság és gépjárműadó folyt be. Reméljük, hogy ezt a nagyságrendet az idei évben is sikerül teljesítenünk.*

*A **működési bevételek** előirányzata 14.370.000 Ft, amely a különféle bérleti díjakból, a közüzemi szolgáltatók befizetéseiből, közvetített szolgáltatásokból tevődik összege.*

*A **működési célú átvett pénzeszközök** között (ÁHT-n kívülről) a Mezőföldi Híd Térségfejlesztő Egyesületnek nyújtott 500 ezer Ft-os és a MEDOSZ SE-nek adott 2.900 ezer Ft-os kölcsön megtérülésével számolunk.*

Felhalmozási célú átvett pénzeszközként *tervezzük a dolgozóknak nyújtott lakásépítési kölcsön 30 ezer Ft értékű visszafizetését és a VKT I. üteme hátralékosainak törlesztéseit (760 ezer Ft), valamint az I. világháborús emlékmű felújítására elnyert 2 millió Ft-ot.*
A II. VKT elszámolása és megszüntetése folyamatban van, az általa gyűjtött összeget a tényleges átutalás alapján, év közben építjük be a költségvetésbe.

Az ***előző évi maradvány*** *183.555.688 Ft, főként a beruházási támogatási előlegek miatt. Az idei évi költségvetés egyensúlyának biztosításához az előző évi maradványt fel kell használnunk a tárgyévi bevételek kiegészítésére (folyó évi hiány belső finanszírozása).*

Az elmúlt két év költségvetési bevételeit és a kiadásait mérlegszerűen a költségvetési rendelettervezet 1. tájékoztatója tartalmazza, feltüntetve az idei évi előirányzatokat is.

III. KIADÁSOK

A bevételekkel egyezően a ***kiadási előirányzatok is 743.587.884 Ft****-ot tesznek ki. A rendelet-tervezet 1. melléklete részletezi a kiadásokat intézményenként, míg a 7. és 8. mellékletek pedig működési és fejlesztési bontásban, mérlegszerűen.*

A kiadások kétharmadát a ***494.210.280 Ft-os működési költségvetés****, míg a fennmaradó egyharmadot a* ***239.823.309 Ft-ot a felhalmozási költségvetés teszi ki.***

A felhalmozási kiadásokat *a 6. melléklet részletezi célonként és intézményenként. A nyertes pályázatoknak köszönhetően több nagyobb volumenű fejlesztést is megvalósíthatunk (óvoda és konyha fejlesztés, energetikai korszerűsítés a hivatalban és a szociális intézményben, emlékmű felújítása, ASP-s pályázat befejezése. Folytatjuk a településrendezési terv felülvizsgálatát, járdát építünk a Velinszky és Váci utca között, gondoskodunk a Velinszky utcai buszmegálló megvilágításáról. Az intézmények eszközpótlására és az új óvodai csoportok berendezésére 5.700 ezer Ft-ot javaslunk biztosítani. A hivatal épületének bővítését a takarékszövetkezeti üzlethelyiség megvásárlásával oldjuk meg 3,8 millió Ft-os értékben, amelyhez várhatóan 3,5 millió Ft-os energetikai és fűtési korszerűsítés kapcsolódik.*

Céltartalék*ként 13,5 millió Ft-ot tervezünk, mert a vidékfejlesztési pályázathoz (konyhai eszközök beszerzésére) 5,5 millió Ft-os önrészt vállaltunk pozitív elbírálás esetén. A LEADER-ben is hamarosan megnyílnak a források a különböző fejlesztésekhez és rendezvényekre, némelyikhez 20 %-os önerő szükséges (kb. 5 millió Ft). Az önkormányzat a Rákóczi utcai játszótér felújítására, rendezvények programjára és eszközére pályázik 25 millió Ft értékben (3 millió Ft önrésszel), a polgárőrök a Vigasságok rockestjére és eszközre 5 millió Ft értékben (1 millió Ft önerővel), a MEDOSZ SE szintén rendezvényre és eszközre 5 millió Ft értékben (1 millió Ft önrésszel), valamint traktorbeszerzésre.*

A ***működési költségvetés*** *88 fő alkalmazási költségét tartalmazza, melyből 72,5 fő állandó dolgozó és 15,5 fő közfoglalkoztatott. Az önkormányzatnál a 2 orvossal növekszik a*

létszám, míg a közmunkásoké várhatóan a felére csökken. Mindkét háziorvosi körzetben munkaviszonyt létesítettünk a háziorvosokkal, a bérük a személyi juttatások közé épült be. Az óvodában a jelenlegi létszámmal kalkulálunk, majd csak szeptembertől növekszik a dolgozók száma, amely a beíratott gyermek nagyságrendjétől is függ.

A minimálbér növekményét minden dolgozó megkapta, megszűnt a különbség az elavult bértábla miatt a diplomás közalkalmazottak, az érettségizettek és az OKJ-s képzésben résztvevő, érettségivel nem rendelkező foglalkoztatottak között.
Az óvodai dolgozók béremelésén kívül más ágazati feladatmutató nem növekedett, a közel 12,1 %-os minimálbéremelés egy részét magunknak kellett kigazdálkodnunk, amelyhez csak részben nyújtott fedezetet a szociális hozzájárulási adó 2,5 %-os csökkenése.

***A dologi kiadások** mérséklődnek önkormányzati szinten, mert a háziorvosi és a fogászati praxist nem helyettesítéssel, számlázott szolgáltatás keretében üzemeltetjük.*

***A szociális ellátások** keretét 12.000 ezer Ft-ban javasoljuk megállapítani az előző évi szinten (4. melléklet). A felsőfokú iskolában tanulók ösztöndíjához való hozzájárulást államháztartáson belüli támogatásként kell tervezni, mert azt nem közvetlen tőlünk kapják a diákok (az 5. melléklet tartalmazza).*

***Működési célú támogatásként** 12.850 ezer Ft-ot tervezünk átadni a különböző szervezeteknek az 5. melléklet szerinti megoszlásban. Ide épül be a Bursa ösztöndíj, illetve támogatást kért a Makk Marcsi Családi Bölcsőde, mert a jelenlegi formában veszteségesen tudja csak üzemeltetni a vállalkozását. Javasoljuk a családi bölcsőde átalakítását minibölcsődévé, mert annak jóval magasabb az állami támogatása. Ennek az átmeneti időszaknak az átvészelésére, illetve az átalakulás költségeihez való hozzájáruláshoz nyújthat a betervezett összeg fedezetet (444.554 Ft/hó hiány jelentkezik náluk).*

KIADÁSOK SZERVEZETENKÉNT:

A kiadási előirányzatokat összesítve az 1-2. mellékletek tartalmazzák, míg intézményenként a 11-14. mellékletek. Az önkormányzat többéves kihatással járó feladatait a 3. tájékoztató részletezi.

Önkormányzat:
*Az önkormányzatnak **457.218.916 Ft-os költségvetési kiadás**t irányozzunk elő, amely jóval magasabb az előző évekhez viszonyítva. A legösszetettebb feladatokat az önkormányzatnak kell ellátnia. A községgazdálkodáson, közfoglalkoztatáson felül a művelődési és az egészségügyi ellátórendszer fenntartása is idetartozik. A megnövekedett kiadásoknak azonban örvendetes oka van, a különböző pályázatokon elnyert források felhasználása. Minden ingatlannal kapcsolatos intézményi fejlesztés az önkormányzatnál jelenik meg, az intézményeknél csak eszközbeszerzésekre és pótlásokra kerül sor.*

*A **községgazdálkodás**t (zöldterület-kezelés, közutak fenntartása, közvilágítás, stb.) változatlan létszámmal, a tavalyi költségek figyelembe vételével tervezzük. Fontosnak tartjuk a megromlott műszaki állapotban lévő buszvárók, utak és járdák karbantartását.*

*Az idei évben is számítunk a **közfoglalkoztatottak** munkájára a közterületek rendben tartásában, a szociális étkeztetésnél az ebédhordásban, a konyhán az ételkészítésben. Reméljük, hogy az előrevetített létszám év közben módosulni fog, mert március közepétől csak 10 fő keretet ígérnek, amely az előző évekhez viszonyítva elég kevésnek bizonyul.*

*Az **egészségügy** területén biztosítjuk az alapellátást, most már főállású háziorvosokkal, 3 szakképzett ápolóval és 2 védőnővel, működtetjük a vérvételi helyiséget. Mind a fogászati, mind az orvosi ügyelethez anyagi segítséget adunk.*

*A **közművelődés** területén működtetjük a könyvtárat és a művelődési házat (itt az IKSZT fenntartási időszak lejárt). A novemberben jelzett 1 fő álláshely csökkenés helyett csak 0,5 fős mérséklést javaslunk a művelődési háznál, mert az Echo Innovációs pályázat megvalósításához nekünk kell biztosítani a területi művelődésszervezőt, akinek a pályázatban szereplő közös programokat kell koordinálnia és megszerveznie.*
A művelődési ház részére a pályázunk hangosító-berendezésre, székekre, és a közösségi internet hozzáférési pontok fejlesztésére különféle számítástechnikai eszközökre.

Polgármesteri Hivatal:
A hivatal kiadási főösszegét 80.175.555 Ft-ban javasoljuk megállapítani. A hivatal létszámát a korábbi 13,5 főről 14 főre növeljük (előzetes engedély alapján), amely csak októbertől lesz maximálisan betöltve.
*A tavalyi évben több jubileumi jutalom is növelte a **bérkeret**et, az idei évben viszont nincs jogosult. A közszféra többi területén különféle pótlékokkal és kiegészítésekkel központilag növelték a béreket, azonban a köztisztviselők fekete bárányoknak számítanak. A képviselő-testület saját forrásból növelte az illetményalapot és illetmény-kiegészítést állapított meg, ennek köszönhető, hogy a középfokú dolgozóink egy kicsivel többet kapnak a szakmai minimálbértől. Míg a közalkalmazottaknál a minimálbért garantálni kell és erre rakódnak rá a különböző pótlékok, addig a köztisztviselőknél beszámítódik az illetménykiegészítés is a szakmai minimálbérbe.*
*A **dologi kiadások** kedvezően alakulnak, a villamosenergia nem sokba kerül (csak meghibásodás esetén használjuk) a napelemeknek köszönhetően, a gázdíj is lecsökkent az aprítékos kazánok beállításával.*
*A **fejlesztési kiadásokra** egymillió forintot terveztünk főként az elhasználódott kisértékű tárgyieszközök pótlására és a takarékszövetkezeti épületrész berendezésére.*

Tündérkert Óvoda:
*Az óvodának **100.350.772 Ft** előirányzatot kalkulálunk. Terv szinten 22 fő alkalmazási költségét irányozzuk elő és a jelenlegi 6 csoport fenntartását. Az igényeknek megfelelően áprilisban felülvizsgáljuk a szükséges csoport- és dolgozói létszámot.*

*A **személyi jellegű kiadások és a járulékok** az óvónők, a dajkák és egyéb kisegítők szakmai minimálbérének emelkedése miatt növekednek, és további 3 főnél a pedagógus II. minősítés megszerzésével. Ezen felül a 9 segítőnek 10 %-os bérkiegészítést is biztosítunk jogszabály alapján.*
*A **dologi kiadások** az előző évihez viszonyítva mérséklődnek, mert a gyermekétkeztetés kiadásai a szociális intézménynél jelennek meg.*
Az elhasználódott eszközöket, játékokat kicseréljük, de elsősorban az új épületrész berendezésére koncentrálunk, e célra 3 millió Ft-ot tervezünk.

Szociális intézmény:
*Az intézmény várhatóan **105.842.641** Ft-tal gazdálkodhat, mely összeg 18 fő foglalkoztatására nyújt fedezetet. A konyhán 8 fővel, az anyaintézményben 10 fővel tervezünk.*
*A **dologi kiadások** között jelenik meg az iskolai és az óvodai gyermekétkeztetés költsége is a konyha és az ÖNO rezsiköltségén felül.*

*A konyha korszerűsítését és **fejlesztés**ét az első félév végére befejezzük. Remélhetően nyerünk a vidékfejlesztési alaphoz benyújtott eszközfejlesztési pályázaton is, és ezzel teljesen megújulhat az intézmény.*

Az energetikai korszerűsítés az ÖNO épületére is kiterjed. Az biztos, hogy 45 millió Ft nem elég a hivatal és az ÖNO teljes rendbetételére, de legalább a nyílászárók cseréjére és külső szigetelésre jut belőle.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az idei évi költségvetési rendelet-tervezetünket - a novemberben jóváhagyott elképzelésekkel összhangban - fentiekben tudtuk bemutatni.
Igyekeztünk a realitásokat figyelembe véve összeállítani a költségvetést, azonban az látszik, hogy a pályázatok és egyéb vállalások megvalósítása nem lesz egyszerű feladat. A kiutalt forrásokkal el is kell számolnunk, az önerőt igénylőknél pedig a hiányzó részt biztosítanunk kell. A benyújtandó LEADER-es pályázatok megvalósítását célszerű több évre vállalnunk.

Úgy gondolom, hogy elég sok plusz feladatunk lesz ebben az évben, de mindenképpen megéri a sok ráfordítás, mert a fejlesztéseknek köszönhetően tovább szépül településünk. És bízunk benne, hogy a szegregáció felszámolására benyújtott pályázatokon is nyertesek leszünk, örömmel vállaljuk az azzal járó még több munkát.

Mezőfalva, 2018. február 8.

Márok Csaba
polgármester